SODBA SODIŠČA PRVE STOPNJE (osmi senat)

z dne 1. julija 2009 *

V zadevi T-288/06,

Regionalny Fundusz Gospodarczy S. A. (prej Huta Częstochowa S. A.) s sedežem v Čestohovi (Poljska), ki jo zastopata C. Sadkowski in D. Sałajewski, odvetnika,

tožeča stranka,

proti

Komisiji Evropskih skupnosti, ki jo zastopata C. Giolito in A. Stobiecka-Kuik, zastopnika,

tožena stranka,

zaradi predloga za delno razglasitev ničnosti Odločbe Komisije 2006/937/ES z dne 5[.] julij[a] 2005 o državni pomoči št. C 20/04 (prej NN 25/04) za Huta

* Jezik postopka: poljščina.

Częstochowa S. A. (UL 2006, L 366, str. 1) v delu, kjer nekatere pomoči razglaša za nezdružljive s skupnim trgom in Republiki Poljski nalaga, naj izterja njihovo vračilo,

SODIŠČE PRVE STOPNJE
EVROPSKIH SKUPNOSTI (osmi senat),

v sestavi M. E. Martins Ribeiro, predsednica, S. Papasavvas in A. Dittrich (poročevalec), sodnika,

sodna tajnica: K. Pocheć, administratorka,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 4. septembra 2008

izreka naslednjo

Sodbo

Pravni okvir

1 Člen 8 Protokola št. 2 v zvezi s proizvodi ESPJ Evropskega sporazuma z dne 16. decembra 1991 o pridružitvi med Evropsko skupnostjo in njenimi državami

članicami na eni strani in Republiko Poljsko na drugi strani (UL 1993, L 348, str. 2, v nadaljevanju: Protokol št. 2) določa:

„1. Če lahko vpliva na trgovino med Skupnostjo in Poljsko, je s pravilnim delovanjem tega sporazuma nezdružljivo naslednje:

[…]

iii) vse vrste javnih pomoči razen odstopanj na podlagi Pogodbe ESPJ.

[…]

4. Stranke priznavajo, da lahko [Republika] Poljska v prvih petih letih od datuma začetka veljavnosti sporazuma in z odstopanjem od odstavka 1(iii) v zvezi s proizvodi ESPJ izjemoma dodeli javno pomoč za prestrukturiranje, če:

– je program prestrukturiranja namenjen globalni racionalizaciji in zmanjšanju kapacitet na Poljskem,

– ta pomoč v normalnih tržnih pogojih na koncu obdobja prestrukturiranja prispeva k sposobnosti preživetja upravičenih podjetij,

– višina in pomen te pomoči sta le tolikšna, kolikor je nujno potrebno za obnovitev sposobnosti preživetja, in se postopno zmanjšuje.

Pridružitveni svet ob upoštevanju gospodarskega položaja [Republike] Poljske odloči o možnosti podaljšanja petletnega obdobja."

2 S sklepom pridružitvenega sveta EU-Poljska št. 3/2002 z dne 23. oktobra 2002, s katerim je bilo podaljšano obdobje, določeno v členu 8(4) Protokola št. 2 (UL 2003, L 186, str. 38), je bilo za dodatnih osem let, šteto od 1. januarja 1997, oziroma do pristopa Republike Poljske k Evropski uniji, podaljšano obdobje, v katerem je Republika Poljska v zvezi s proizvodi ESPJ izjemoma lahko dodelila javno pomoč za prestrukturiranje v skladu s pogoji iz člena 8(4) Protokola št. 2. Njegov člen 2 določa:

„[Republika] Poljska predloži Komisiji […] program prestrukturiranja in načrt podjetja, ki ustrezata zahtevam iz člena 8(4) Protokola [št.] 2 in ki ju je ocenil in sprejel nacionalni organ, ki nadzoruje javne pomoči, (urad za konkurenco in varstvo potrošnikov)."

3 S Protokolom št. 8 o prestrukturiranju poljske jeklarske industrije, ki je priloga k Aktu o pogojih pristopa Češke republike, Republike Estonije, Republike Cipra, Republike Latvije, Republike Litve, Republike Madžarske, Republike Malte, Republike Poljske, Republike Slovenije in Slovaške republike in prilagoditvah Pogodb, na katerih temelji

Evropska unija (UL 2003, L 236, str. 948, v nadaljevanju: Protokol št. 8), je bilo Republiki Poljski dovoljeno, da z odstopanjem od splošnih določb glede državnih pomoči dodeli pomoči za prestrukturiranje jeklarskega sektorja na podlagi natančnih navodil, določenih v načrtu prestrukturiranja in v skladu s pogoji iz tega protokola. Določa zlasti:

„1. Ne glede na člena 87 in 88 Pogodbe ES se državna pomoč, ki jo je podelila [Republika] Poljska v namene prestrukturiranja določenim delom poljske jeklarske industrije, šteje za združljivo s skupnim trgom pod pogojem, da:

– se obdobje iz člena 8(4) Protokola 2 […] podaljša do dne pristopa,

– se v celotnem obdobju 2002–2006 spoštuje pogoje, ki so določeni v načrtu za prestrukturiranje, na podlagi katerega je bila veljavnost zgornjega protokola podaljšana,

– se izpolni pogoje, ki so določeni v tem protokolu, in

– se poljski jeklarski industriji od dne pristopa ne izplača nobene državne pomoči za prestrukturiranje.

2. […]

3. Le podjetja, našteta v Prilogi 1 (v nadaljevanju: upravičena podjetja), so upravičena do državne pomoči v okviru poljskega programa za prestrukturiranje jeklarstva.

4. Upravičeno podjetje ne sme:

a) v primeru združitve s podjetjem, ki ni vključeno v Prilogo 1, prenesti koristi od pomoči, ki je bila podeljena upravičenemu podjetju;

b) prevzeti sredstev podjetja, ki ni vključeno v Prilogo 1 in ki je v obdobju do 31. decembra 2006 v stečaju.

5. […]

6. Pomoč za prestrukturiranje, ki se podeli upravičenim podjetjem, se določi z utemeljitvami v odobrenem poljskem načrtu za prestrukturiranje jeklarstva in v posamičnih poslovnih načrtih, kakor jih je odobril Svet. V nobenem primeru pa izplačana pomoč v obdobju 1997–2003 in njen skupni znesek ne presegata 3.387.070.000 PLN.

[…]

[Republika] Poljska jeklarski industriji v namene prestrukturiranja ne podeli nobenih nadaljnjih pomoči.

[…]

10. Z vsemi naknadnimi spremembami v splošnem načrtu za prestrukturiranje in v posamičnih načrtih se mora strinjati Komisija in, kadar je to primerno, tudi Svet.

[…]

18. Če spremljanje pokaže, da:

[…]

c) je [Republika] Poljska v obdobju prestrukturiranja jeklarski industriji in predvsem upravičenim podjetjem podelila dodatne nezdružljive državne pomoči,

prehodne ureditve iz tega protokola ne veljajo.

Komisija naredi vse potrebno, da se od zadevnih podjetij zahteva povrnitev vseh pomoči, ki so bile podeljene s kršenjem pogojev iz tega protokola.“

4 Člen 7(5) Uredbe Sveta (ES) št. 659/1999 z dne 22. marca 1999 o določitvi podrobnih pravil za uporabo člena 88 Pogodbe ES (UL L 83, str. 1) določa:

„Če Komisija ugotovi, da je prijavljena pomoč nezdružljiva s skupnim trgom, sklene, da se pomoč ne sme izvajati […]“

5 Člen 9 Uredbe Komisije (ES) št. 794/2004 z dne 21. aprila 2004 o izvajanju Uredbe št. 659/1999 (UL L 140, str. 1) določa:

„1. Če ni drugače določeno v posebni odločbi, je obrestna mera, ki se uporablja za vračilo državne pomoči, dodeljene v nasprotju s členom 88(3) Pogodbe, enaka letnemu odstotku obresti, ki se določi za vsako koledarsko leto.

Izračuna se na podlagi petletnega povprečja medbančnih menjalnih obrestnih mer za september, oktober in november prejšnjega leta, ki se mu prišteje 75 bazičnih točk. Komisija lahko v ustrezno utemeljenih primerih poveča obrestno mero za več kakor 75 bazičnih točk v zvezi z eno ali več državami članicami.

[…]

4. Če ni zanesljivih ali enakovrednih podatkov ali v izjemnih okoliščinah, lahko Komisija za eno ali več držav članic v tesnem sodelovanju z zadevno državo članico oziroma državami članicami določi obrestno mero za vračilo državne pomoči na podlagi druge metode ali podatkov, ki so ji na voljo.“

6 V zvezi s podrobnimi pravili za uporabo obrestne mere člen 11(2) navedene uredbe natančno določa:

„Obrestna mera se do datuma vračila pomoči izračuna na podlagi obrestnoobrestnega računa. Na natečene obresti v prejšnjem letu se obračunajo obresti za vsako poznejše leto.“

Dejansko stanje

7 Obravnavana zadeva se nanaša na projekt prestrukturiranja poljskega proizvajalca jekla Huta Częstochowa S. A. (v nadaljevanju: HCz). Prestrukturiranje družbe HCz je potekalo med letoma 2002 in 2005. Ob koncu so bila njena sredstva prenešena na nove družbe:

– leta 2002 je bila za nadaljevanje jeklarske proizvodnje družbe HCz ustanovljena družba Huta Stali Częstochowa sp. z o. o. (v nadaljevanju: HSCz). Proizvodne obrate družbe HCz je dala v najem stečajnemu upravitelju in prevzela večino zaposlenih. Matična družba družbe HSCz je bila družba Towarzystwo Finansowe SILESIA Sp. z o. o., ki je bila v stoodstotni državni lasti;

– leta 2004 sta bili ustanovljeni družbi Majątek Hutniczy sp. z o. o. (v nadaljevanju: MH) in Majątek Hutniczy Plus (v nadaljevanju: MH Plus). Njune delnice so bile v stoodstotni lasti družbe HCz. Družba MH je prejela sredstva proizvodnje jekla družb HCz, MH Plus pa nekatera druga sredstva, potrebna za proizvodnjo;

– sredstva, ki niso povezana s proizvodnjo (imenovana nejeklarska sredstva), in elektrogospodarstvo Elsen so bila prenešena na družbo Operator ARP sp. z o. o., za katero odgovarja Agencja Rozwoju Przemysłu S. A. (agencija za industrijski razvoj v državni lasti), da bi bili javni dolgovi, nastali zaradi prestrukturiranja, povrnjeni (davki in prispevki za socialno zavarovanje).

8 Komisija je z dopisom z dne 19. maja 2004 obvestila Republiko Poljsko, da bo uvedla formalni postopek preiskave pomoči za prestrukturiranje, namenjene proizvajalcu jekla HCz. Ta odločba je bila objavljena v Uradnem listu Evropske unije 12. avgusta 2004 (UL C 204, str. 6, v nadaljevanju: odločba o uvedbi postopka) v verodostojnem jeziku (poljščina) z uvodnim povzetkom v vseh drugih uradnih jezikih. Komisija je vse zainteresirane stranke pozvala, naj predložijo svoje pripombe glede dejstev in pravne presoje, predstavljene v odločbi o uvedbi postopka. Prejela je pripombe Republike Poljske in štirih drugih zainteresiranih strank.

9 Ob koncu postopka je Komisija sklenila, da – v nasprotju s svojimi prvotnimi pomisleki – ukrepi za prestrukturiranje družbe HCz, ki so v skladu z določbami Ustawa o pomocy publicznej dla przedsiębiorców o szczególnym znaczeniu dla rynku pracy (zakon o javni pomoči podjetjem bistvenega pomena za trg dela z dne 30. oktobra 2002, Dz. U. št. 213, točka 1800, kakor je bil spremenjen), niso državna pomoč v smislu člena 87(1) ES. Nasprotno, Komisija je menila, da se je družba HCz v obdobju med letoma 1997 in 2002 okoristila na podlagi več naslovov državne pomoči. Komisija je ugotovila, da je ta delno bila v skladu s skupnim trgom, zahtevala pa je povračilo dela, za katerega je menila, da je nezdružljiv s skupnim trgom, in sicer 19.699.452 PLN (v nadaljevanju: sporna pomoč).

10 Komisija je 5. julija 2005 sprejela Odločbo 2006/937/ES o državni pomoči št. C 20/04 (prej NN 25/04) za družbo HCz (UL 2006, L 366, str. 1, v nadaljevanju: Odločba). Njen člen 3 določa:

„1. Državna pomoč, ki jo je [Republika] Poljska podelila [HCz] med letom 1997 in majem 2002 kot pomoč za tekoče poslovanje in pomoč za prestrukturiranje zaposlovanja v znesku 19.699.452 PLN, ni združljiva s skupnim trgom.

2. [Republika] Poljska sprejme vse potrebne ukrepe, da pomoč iz odstavka 1, ki je bila nezakonito na razpolago [HCz], izterja od [HCz], Regionalny Fundusz Gospodarczy, [MH] in [Operator ARP]. Vsa ta podjetja so solidarno odgovorna.

Izterjava se izvede takoj in v skladu s postopki nacionalne zakonodaje pod pogojem, da dopuščajo takojšnjo in učinkovito izvrševanje odločbe. Izterjana vsota vključuje obresti od dne, od katerega so bila sredstva na razpolago [HCz], do njihove dejanske izterjave. Obresti se izračunajo v skladu z določbami iz poglavja V Uredbe […] št. 794/2004.

3. […]“

11 V skladu z dogovorom z dne 30. septembra 2005, ki je začel veljati 7. oktobra 2005, je družba ISD Polska sp. z o. o. (ki se je torej predstavljala s firmo ZPD Steel sp. z o. o., v nadaljevanju: ISD), hčerinska družba v stoodstotni lasti Industrial Union of Donbass Corp., od družbe HCz kupila vse delnice družb MH in MH Plus ter desetih drugih hčerinskih družb HCz. Družba ISD je s pogodbo prav tako z dne 30. septembra 2005 in

ki je začela veljati 7. oktobra 2005 od družbe Towarzystwo Finansowe SILESIA kupila vse delnice družbe HSCz. Družba ISD je tako postala lastnica družb HSCz, MH, MH Plus in desetih drugih hčerinskih družb HCz.

12 Po prodaji je družba HCz spremenila firmo v Regionalny Fundusz Gospodarczy S. A. (v nadaljevanju: tožeča stranka). Tožeča stranka je še vedno v celoti v državni lasti in ima v posesti le nekaj nepremičnin, ki niso povezane z jeklarsko industrijo.

13 Z dopisom z dne 17. februarja 2006 je Komisija prosila poljske organe, naj ji sporočijo obrestne mere za povračilo sporne pomoči od solidarnih dolžnikov, navedenih v členu 3(2) Odločbe. V odgovoru z dne 13. marca 2006 so poljski organi predlagali obrestne mere za vračilo in metodo za izračunavanje obresti. Predlagali so zlasti, naj se za osnovo v obdobju 1997–1999 vzame obrestno mero poljskih državnih obveznic s fiksno obrestno mero in ročnostjo petih let, izraženo v PLN, za obdobje od leta 2000 do pristopa Republike Poljske k Evropski uniji pa obrestno mero istih obveznic s fiksno obrestno mero in ročnostjo desetih let. Poleg tega so ob upoštevanju položaja kapitalskih trgov na Poljskem v obdobju, zaznamovanem z zelo visokimi obrestnimi merami, ki so se obenem hitro nižale, zahtevali, da se morajo te obrestne mere posodabljati vsako leto in da se obresti ne smejo izračunavati na podlagi obrestno obrestnega računa.

14 Komisija je v dopisu z dne 7. junija 2006, naslovljenem na poljske organe, ugotovila, da mora biti obrestna mera za vračilo za celotno zadevno obdobje obrestna mera poljskih državnih obveznic s fiksno obrestno mero in ročnostjo petih let in da se mora na podlagi člena 11(2) Uredbe št. 794/2004 obračunati na podlagi obrestno obrestnega računa.

Postopek in predlogi strank

15 Tožeča stranka je v sodnem tajništvu Sodišča prve stopnje 18. oktobra 2006 vložila to tožbo.

16 Tožeča stranka je z ločenim aktom, vpisanim v vpisnik v sodnem tajništvu istega dne, vložila predlog za izdajo začasne odredbe na podlagi člena 242 ES za odložitev izvajanja člena 3 Odločbe. Predsednik Sodišča prve stopnje je z odredbo z dne 13. decembra 2006 ta predlog zavrnil kot nedopusten.

17 Zaradi delne zamenjave sodnikov Sodišča prve stopnje je bila zadeva dodeljena novemu sodniku poročevalcu. Ta je bil dodeljen v osmi senat, ki mu je bila zato dodeljena obravnavana zadeva.

18 Ker tožeča stranka replike ni vložila v predpisanem roku, ki se je iztekel 16. marca 2007, ta ni bila vložena v spis.

19 Sodišče prve stopnje (osmi senat) je na podlagi poročila sodnika poročevalca odločilo, da bo začelo ustni postopek, strankam postavilo nekaj pisnih vprašanj in pozvalo Komisijo, da predloži nekatere dokumente. Stranke so se odzvale v predpisanem roku.

20 Stranke so podale ustne trditve in odgovore na vprašanja, ki jih je postavilo Sodišče prve stopnje na obravnavi 4. septembra 2008.

21 Tožeča stranka Sodišču prve stopnje predlaga, naj člen 3(2), drugi pododstavek, Odločbe razglasi za ničen.

22 Komisija Sodišču prve stopnje predlaga, naj:

– zavrže tožbo kot nedopustno;

– podredno, zavrne pritožbo kot neutemeljeno;

– tožeči stranki naloži plačilo stroškov.

Pravo

Dopustnost

– Trditve strank

23 Komisija uveljavlja, da tožeča stranka zaradi nepoznavanja formalnih zahtev, določenih v členu 44(1) Poslovnika Sodišča, ni predstavila jasnih in natančnih argumentov

v podporo svojim očitkom, na podlagi česar bi Komisija lahko pripravila svojo obrambo, Sodišče prve stopnje pa preverilo njeno argumentacijo.

24 V podporo svojim očitkom je tožeča stranka navedla le tri splošne trditve. V povzetku, ki je bil objavljen v uradnem listu, je bila tako rekoč celotna obrazložitev tožbe.

– Presoja Sodišča prve stopnje

25 Iz sodne prakse izhaja, da tožba, v kateri so razlogi za razglasitev ničnosti predstavljeni dovolj jasno in natančno, da se lahko tožena stranka učinkovito brani in da lahko Sodišče izvaja sodni nadzor, izpolnjuje minimalne zahteve, navedene v členu 21, prvi odstavek, Statuta Sodišča in člena 44(1)(c) Poslovnika Sodišča prve stopnje (v tem smislu glej sodbo Sodišča prve stopnje z dne 17. marca 1994 v zadevi Hoyer proti Komisiji, T-43/91, RecFP, str. I-A-91 in II-297, točka 22).

26 Če so zato v tožbi vsaj na kratko navedeni tožbeni razlogi in če sta tako tožena stranka, ki je odgovorila na podane argumente, kot Sodišče lahko razumela trditve, podane v zvezi s tem, te ni mogoče razglasiti za nedopustno zaradi neupoštevanja člena 44(1)(c) Poslovnika (glej v tem smislu sodbo Sodišča prve stopnje z dne 22. junija 1994 v združenih zadevah Rijnoudt in Hocken proti Komisiji, T-97/92 in T-111/92, RecFP, str. I-A-159 in II-511, točka 71).

27 V tem primeru je tožba res zelo kratka. Vseeno pa izpolnjuje zgoraj naštete minimalne zahteve. Kot namreč kaže v odgovoru na tožbo navedena vsebinska argumentacija glede

temelja zadeve, tožba Komisiji omogoča učinkovito obrambo. Enako omogoča tudi Sodišču, da izvaja sodni nadzor.

28 Zato je treba ugovor nedopustnosti, ki ga je podala Komisija, zavrniti.

Utemeljenost

29 Tožeča stranka navaja dva tožbena razloga, povezana s kršitvijo členov 87 ES in 88 ES ter člena 7(5) Uredbe št. 659/1999 na eni strani in kršitvijo člena 9(4) Uredbe št. 794/2004 na drugi strani.

Prvi tožbeni razlog: kršitev členov 87 ES in 88 ES ter člena 7(5) Uredbe št. 659/1999

– Trditve strank

30 Tožeča stranka trdi, da člena 87 ES in 88 ES ter člen 7 Uredbe št. 659/1999 dopuščajo sprejetje odločbe, ki pomoč, ki jo je dodelila država članica, razglaša za nezdružljivo s skupnim trgom le v dveh primerih, ko je bila, na eni strani, pomoč dodeljena po pristopu države članice k Evropski uniji, in, na drugi strani, ko se pomoč, čeprav je bila dodeljena pred pristopom države članice k Evropski uniji, po pristopu še vedno uporablja.

31 Ker je Republika Poljska k Evropski uniji pristopila 1. maja 2004 in ker se odločba o dodelitvi pomoči družbi HCz med leti 1997 in 2002 po pristopu Republike Poljske ni uporabljala, Komisija po mnenju tožeče stranke ni imela pravice odločati, ali je bila sporna pomoč združljiva s skupnim trgom, zato ji ni bilo dovoljeno, da se opredeli glede izračuna obresti za obdobje med dnevom dodelitve pomoči družbi HCz in dnevom dejanskega vračila. Komisija naj bi bila pooblaščena le, da naloži obveznost vračila obresti od 2. maja 2004 (dan po začetku veljavnosti pristopne pogodbe) do dne dejanskega plačila.

32 Pomoč, ki jo je dodelila Republika Poljska za obdobje 1997–2002, naj ne bi mogla vplivati na trgovino med državami članicami, saj naj bi se nanašala na trg države, ki v ob dodelitvi sporne pomoči še ni bila članica Evropske unije. Poleg tega po mnenju tožeče stranke družba HCz v Protokolu št. 8 v Prilogi 1 naj ne bi bila omenjena, ker se velik del njegovih določb naj ne bi nanašal nanjo. Nazadnje, Protokol št. 8 naj ne bi širil nadzora Komisije s prilogami, ki so nastale pred pristopom Republike Poljske.

33 Komisija najprej poudarja, da ne vidi povezave med členom 3(2), drugi pododstavek, Odločbe in navedenimi ugovori. Poleg tega zavrača trditve tožeče stranke.

– Presoja Sodišča prve stopnje

34 Najprej je treba pojasniti povezavo med prvim tožbenim razlogom in sklepi, ki jih je navedla tožeča stranka in se navezujejo le na člen 3(2), drugi pododstavek, Odločbe.

35 Na eni strani tožeča stranka namreč trdi, da pogoji, navedeni v členih 87 ES in 88 ES, niso izpolnjeni, ker Republika Poljska v času nastanka dejanskega stanja še ni bila članica Evropske unije in ker Protokola št. 8 ni bilo mogoče uporabiti. V bistvu torej uporabljivost določb Skupnosti s področja državnih pomoči izpodbija *ratione temporis* in *ratione personae*.

36 Na drugi strani pa je nezdružljivost sporne pomoči s skupnim trgom ugotovljena v členu 3(1) Odločbe, vendar se določba, ki jo izpodbija tožeča stranka, namreč člen 3(2), drugi pododstavek, Odločbe nanaša le na izračun obresti.

37 Na obravnavi je bila tožeča stranka naprošena, naj pojasni obseg svoje tožbe in predlogov. V odgovor na to prošnjo je v bistvu pojasnila, da je s prvim tožbenim razlogom brez dvoma zahtevala razglasitev ničnosti Odločbe v celoti. Vendar se je „zaradi političnih razlogov“ njeno vodstvo odločilo, da bo, če bi bilo temu tožbenemu razlogu ugodeno, zahtevalo le razglasitev ničnosti tistih določb Odločbe, ki se nanašajo na obresti, to je člena 3(2), drugi pododstavek, Odločbe.

38 Prvi tožbeni razlog je treba zato razumeti tako, da želi doseči le razveljavitev obresti, dolgovanih za obdobje pred pristopom Republike Poljske k Evropski uniji.

39 Prvič, glede uporabe pravil Skupnosti s področja državnih pomoči *ratione temporis*, med strankama ni sporno, da se člena 87 ES in 88 ES načeloma ne uporabljata za pred pristopom dodeljene državne pomoči, ki se po pristopu ne uporabljajo več.

40 Ob tem se Komisija, da bi utemeljila svojo pristojnost, opira na Protokol št. 8 kot *lex specialis*. Zato je treba preučiti, ali njegove določbe Komisiji omogočajo razširitev pooblastila za nadzor državnih pomoči na sporno pomoč in ali ustvarjajo zadostno pravno podlago za njeno prepoved.

41 V zvezi s tem je treba spomniti, da se Protokol št. 8 nanaša na pomoči, dodeljene v obdobju med letoma 1997 in 2003. Omejen znesek pomoči, dodeljen za to obdobje (to je pred pristopom Republike Poljske k Evropski uniji), namenja za prestrukturiranje nekaterih podjetij, naštetih v Prilogi 1, in, nasprotno, prepoveduje vse druge državne pomoči za prestrukturiranje jeklarske industrije.

42 Točka 6, prva alinea, Protokola št. 8 zlasti določa, da celotni znesek pomoči, plačane v obdobju med letoma 1997 in 2003 ne sme preseči 3.387.070.000 PLN. Točka 6, tretja alinea, Protokola št. 8 natančno določa, da Republika Poljska za prestrukturiranje jeklarske industrije ne sme dodeliti nobene druge pomoči. Zato je, nasprotno trditvam tožeče stranke, retroaktivna uporaba Protokola št. 8 utemeljena v točki 6 Protokola, ki določa obdobje med letoma 1997 in 2003.

43 Zato je iz besedila Protokola št. 8 razvidno, da se ta uporablja za pomoči, dodeljene pred pristopom. Namen Protokola št. 8 je namreč bil uvesti jasno ureditev za dodeljevanje pomoči, namenjenih prestrukturiranju poljske jeklarske industrije, in ne le izogniti se kumuliranju pomoči upravičenih podjetij.

44 Iz navedenega izhaja, da je Protokol št. 8 *lex specialis* glede na člena 87 ES in 88 ES in da razširja nadzor državnih pomoči, ki ga na podlagi Pogodbe ES izvaja Komisija, na pomoči, dodeljene za reorganizacijo poljske jeklarske industrije v obdobju med letoma 1997 in 2003.

45 Drugič, v zvezi s trditvijo glede uporabe Protokola št. 8 *ratione personae*, v skladu s katero se ta ne nanaša na podjetja, ki niso našteta v Prilogi 1, je treba ugotoviti, da ta protokol zadeva poljsko jeklarsko industrijo v celoti, torej sam po sebi vključuje tudi tožečo stranko. Ne le namreč, da točka 6, tretji pododstavek, Protokola št. 8 določa skupno vrednost pomoči in izključuje vse druge pomoči, ki jih ne predvideva, ampak tudi točka 3 Protokola natančno določa, da lahko le podjetja, našteta v Prilogi 1 (upravičena podjetja), prejemajo državno pomoč iz programa prestrukturiranja poljske jeklarske industrije. Če bi bilo dovoljeno, da bi lahko podjetje, ki ni navedeno v Prilogi 1, obdržalo neomejene, pred pristopom prejete zneske pomoči za prestrukturiranje, ne da bi zmanjšalo kapacitete proizvodnje, bi Protokol št. 8 izgubil ves smisel.

46 Nazadnje, tožba naj bi bila v delu, kjer tožeča stranka ugovarja določbam Protokola št. 8, nedopustna, saj so določbe Protokola št. 8 del primarnega prava.

47 Zato je treba prvi tožbeni razlog zavrniti.

Drugi tožbeni razlog: kršitev člena 9(4) Uredbe št. 794/2004

– Trditve strank

48 Tožeča stranka Komisiji očita, da v Odločbi ni določila obrestnih mer za vračilo sporne pomoči. Ob neobstoju medbančne menjalne obrestne mere petih let na Poljskem, pred njenim pristopom k Evropski uniji, bi morali Komisija in Republika Poljska skleniti o tem dogovor v skladu z določbami člena 9(4) Uredbe št. 794/2004. Tak dogovor bi

moral izhajati iz Odločbe ali katere druge odločbe Komisije, saj naj bi šlo za edini način, kako za vračilo javne pomoči zavezanim družbam omogočiti uvedbo postopka proti organom, ki določajo obrestne mere.

49 Komisija tem trditvam ugovarja.

– Presoja Sodišča prve stopnje

50 Glede dela, v katerem tožeča stranka ugovarja v Odločbi vsebovani metodi izračunavanja obresti, je treba spomniti, da imajo ugotovitve člena 3(2), drugi pododstavek, Odločbe, če se navezujejo le na upoštevne določbe poglavja V Uredbe št. 794/2004, deklaratorni značaj. Sama metoda izračunavanja obresti namreč izhaja iz Uredbe št. 794/2004. Tožeča stranka se torej ne sklicuje na ugovor nezakonitosti glede te uredbe.

51 V zvezi z domnevno nujnostjo dogovora med Komisijo in Republiko Poljsko je treba spomniti, da je Komisija – glede na uvodno izjavo 147 Odločbe – izrecno izjavila, da za Poljsko medbančne menjalne obrestne mere za pet let za obdobje, ko je bila sporna pomoč dodeljena, ne obstajajo, obrestne stopnje za vračilo pa morajo v skladu s členom 9(4) Uredbe št. 794/2004 temeljiti na obrestni meri za vračilo, ki velja za ustrezno za navedeno obdobje.

52 Člen 9(4) Uredbe št. 794/2004 določa torej le, da mora biti določitev obrestne mere za vračilo izvršena v „tesnem sodelovanju“ z zadevno državo članico, ne zahteva pa „dogovora“.

53 V zvezi s tem korespondenca med Komisijo in poljskimi organi, ki jo je ta predložila na prošnjo sodišča, kaže, da je določitev obrestnih mer za vračilo sporne pomoči dejansko potekala v „tesnem sodelovanju“ z Republiko Poljsko. Z dopisom z dne 13. marca 2006 so poljski organi za obrestno mero za vračilo namreč predlagali obrestno mero državnih obveznic z ročnostjo petih in desetih let. Poleg tega so ob upoštevanju položaja trgov kapitala na Poljskem v obdobju, zaznamovanem z zelo visokimi obrestnimi merami, ki so se obenem hitro nižale, zahtevali, da se morajo te obrestne mere posodabljati vsako leto in da se obresti ne smejo izračunavati na podlagi obrestno obrestnega računa.

54 Komisija je te predloge sprejela. Seveda je menila, da je zaradi povezanosti treba uporabiti dve različni obrestni meri, za celotno obdobje od leta 1997 do leta 2004 pa se mora uporabiti le obrestna mera za obveznice z ročnostjo petih let. Vendar pa Komisija v skladu s členom 9(4) Uredbe št. 794/2004 pri določanju obrestne mere, ki bo uporabljena, razpolaga z določeno mero diskrecije. Sicer pa tožeča stranka ni ugovarjala izbiri enotne obrestne mere.

55 Res je, da je Komisija pri metodi uporabe obresti, še posebej izračuna obresti na podlagi obrestno obrestnega računa, zavrnila trditev Republike Poljske v zvezi z obrestmi od obresti. Člen 11(2) Uredbe št. 794/2004 pa natančno določa, da se do datuma vračila pomoči obrestna mera izračuna na podlagi obrestno obrestnega računa in da se na višino obresti v prejšnjem letu obračunajo obresti za vsako poznejše leto. Poleg tega člen 13 Uredbe št. 794/2004 določa, da njena člena 9 in 11 veljata v zvezi s katero koli odločbo o vračilu, priglašeno po datumu začetka veljavnosti te uredbe. Uredba št. 794/2004, ki je začela veljati maja 2004, se je torej uporabljala od sprejetja Odločbe, tako da je Komisija morala zahtevati izračun obresti na podlagi obrestno obrestnega računa.

56 V teh okoliščinah in glede na dejstvo, da so poljski organi predlagali sporne obrestne mere, ni mogoče šteti, da Komisija ni izpolnila svoje obveznosti določiti obrestne mere

za vračilo sporne pomoči v tesnem sodelovanju z Republiko Poljsko oziroma da se je očitno zmotila pri oceni.

57 Nazadnje, Komisija ni bila zavezana v Odločbi določiti obrestne mere za vračilo sporne pomoči, ker tudi ni bila zavezana natančno opredeliti zneska glavnice pomoči, ki ga je bilo treba vrniti, in ker je lahko določila zgolj metode, s katerimi bi država članica izračunala višino pomoči (v tem smislu glej sodbo Sodišča prve stopnje z dne 31. maja 2006 v zadevi Kuwait Petroleum (Nederland) proti Komisiji, T-354/99, ZOdl., str. II-1475, točka 67 in navedena sodna praksa).

58 Iz tega je razvidno, da je treba tožbeni razlog v zvezi s kršitvijo člena 9(4) Uredbe št. 794/2004 zavrniti.

59 Ker so bili vsi tožbeni razlogi tožeče stranke zavrnjeni, je treba zavrniti tožbo v celoti.

Stroški

60 V skladu s členom 87(2) Poslovnika se neuspeli stranki naloži plačilo stroškov, če so bili ti priglašeni. Tožeča stranka ni uspela, zato se ji v skladu s predlogi Komisije naloži plačilo stroškov.

Iz teh razlogov je

SODIŠČE PRVE STOPNJE (osmi senat)

razsodilo:

1. Tožba se zavrne.

2. Družbi Regionalny Fundusz Gospodarczy S. A. se naloži plačilo stroškov.

Martins Ribeiro Papasavvas Dittrich

Podpisi

Stvarno kazalo

Pravni okvir . . . . . II - 2251
Dejansko stanje . . . . . II - 2258
Postopek in predlogi strank . . . . . II - 2262
Pravo . . . . . II - 2263
Dopustnost . . . . . II - 2263
– Trditve strank . . . . . II - 2263
– Presoja Sodišča prve stopnje . . . . . II - 2264
Utemeljenost . . . . . II - 2265
Prvi tožbeni razlog: kršitev členov 87 ES in 88 ES ter člena 7(5) Uredbe št. 659/1999 . II - 2265
– Trditve strank . . . . . II - 2265
– Presoja Sodišča prve stopnje . . . . . II - 2266
Drugi tožbeni razlog: kršitev člena 9(4) Uredbe št. 794/2004 . . . . . II - 2269
– Trditve strank . . . . . II - 2269
– Presoja Sodišča prve stopnje . . . . . II - 2270
Stroški . . . . . II - 2272